

Advies 377

Strijdige belangen - onafhankelijkheid - beroepsgeheim

Een kantoorgenoot van een advocaat is nog steeds de raadsman van de huidige tegenpartij van deze advocaat in een "slapende zaak" - vraag rijst of de advocaat kan optreden tegen een partij voor dewelke een kantoorgenoot nog steeds optreedt in een andere zaak - in algemene regel niet toegelaten dat een advocaat in de ene zaak optreedt voor een bepaalde partij en in de andere zaak tegen die partij, zelfs wanneer beide zaken in het geheel niets met elkaar te maken hebben - uitzonderingen: institutionele cliënten die de gewoonte hebben te werken met verschillende advocaten en die mede daarom ook aanvaarden dat advocaten soms optreden voor hen, maar ook tegen hen. Voor privé cliënteel zijn geen uitzonderingen op de algemene regel mogelijk, zonder het uitdrukkelijk akkoord van de cliënt

Vraag:

De zaak waarin het kantoor van mr. X vroeger was opgetreden voor zijn huidige tegenpartij is nog steeds hangende. Het gaat om een zaak die werd ingeleid in 1998 en die op de inleidende zitting naar de rol werd verwezen. De eisende partij zou vervolgens de zaak niet meer geactiveerd hebben, zodat de zaak slapende is sinds 1998.

Gezien de kantoorgenoot van mr. X in deze slapende zaak nog steeds de raadsman is van de huidige tegenpartij van mr. X, is de vraag niet zozeer of mr. X kan optreden tegen een vroegere cliënt van het kantoor, maar wel of hij kan optreden tegen een partij voor dewelke een kantoorvennoot nog steeds optreedt in een andere zaak.

Advies:

Gezien ik uw analyse grotendeels deel, zult u mij het niet kwalijk willen nemen dat ik slechts kort op de zaak in ga.

Er bestaat inderdaad geen algemeen verbod om als advocaat op te treden tegen een vroegere cliënt. Om te weten of dit kan, moeten in concreto een aantal vragen worden beantwoord:

- Is er een potentieel belangenconflict?
- Kan de advocaat in alle onafhankelijkheid optreden tegen zijn vroegere cliënt?
- Bestaat er al dan niet een potentiële schending van het beroepsgeheim met betrekking tot geheimen die de advocaat kent uit zijn vroeger optreden voor de partij die nu zijn tegenpartij zou worden?

Ik neem met u aan dat geen van deze vragen in deze zaak positief moeten worden beantwoord.

In casu is de zaak evenwel iets complexer omdat de zaak waarin het kantoor van mr. X vroeger was opgetreden voor zijn huidige tegenpartij is nog steeds hangende.

Omwille van de vertrouwensrelatie tussen een advocaat en zijn cliënt is het in algemene regel niet toegelaten en zelfs moeilijk denkbaar dat een advocaat in de ene zaak optreedt voor een bepaalde partij en in de andere zaak tegen die partij, zelfs wanneer beide zaken in het geheel niets met elkaar te maken hebben. Wat voorzitter Jo Stevens daarover schreef is mijns inziens nog steeds van toepassing, minstens als algemene regel.

Er zijn op de algemene regel evenwel uitzonderingen en deze zijn er ook altijd geweest. Er zijn immers institutionele cliënten die de gewoonte hebben te werken met verschillende advocaten en die mede daarom ook aanvaarden dat advocaten soms optreden voor hen, maar ook tegen hen. Dit is onder meer het geval bij sommige verzekeringsmaatschappijen en bepaalde overheden. Voor privé cliënteel lijkt het mij dat geen uitzonderingen op de algemene regel mogelijk zijn, zonder het uitdrukkelijk akkoord van de cliënt.

In deze concrete zaak kan het mr. X moeilijk ten kwade geduid worden dat hij bij het aanvaarden van het dossier geen oog heeft gehad voor het feit dat een kantoorgenoot van hem 12 jaar eerder voor zijn tegenpartij was opgetreden in een zaak die nog steeds niet is afgesloten, maar die wel sinds 12 jaar slapende is.

Nu het probleem zich wel stelt en nu de betrokken partij, via haar nieuwe raadsman, mr. Y, daar een probleem van maakt, ben ik wel van oordeel dat het kantoor van mr. X niet in beide zaken kan blijven optreden. Het lijkt dan ook logisch dat mr. Z zich in het oorspronkelijk dossier, dat werd ingeleid in 1998 en sindsdien slapende is, zou terugtrekken als raadsman. Indien dit gebeurt, zie ik verder geen probleem meer voor mr. X om verder te blijven optreden in dit dossier.

Philippe De Jaegere
Bestuurder departement deontologie

12 april 2010

